

Sygn. akt VIII **Pa 33/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka (spr.)
Sędziowie:	SSO Grzegorz Tyrka SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2018r. w Gliwicach

sprawy z powództwa S. S. (S.)

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 11 grudnia 2017 r. **sygn. akt** IV P 1434/15

1) oddala apelację;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa radcowskiego w postępowaniu apelacyjnym.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater (-) SSO Teresa Kalinka (spr.) (-) SSO Grzegorz Tyrka

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Pa 33/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 grudnia 2017 roku Sad Rejonowy w Z. oddalił powództwo S. S. skierowane przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B. o kosztami zadośćuczynienie. Odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu.

Sąd I instancji ustalił następujący stan faktyczny:

S. S. pracował, w pełnym wymiarze etatu od 25 sierpnia 1956 roku do 15 marca 1981 roku na stanowiskach ładowacza pod ziemią, młodszego górnika pod ziemią, górnika pod ziemią, górnika – przodowego pod ziemią i górnika strzałowego pod ziemią. Stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę wypadkową.

Decyzją z dnia 31 marca 2015r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w G. orzekł, że u powoda występuje choroba zawodowa – pylica górników kopalń węgla. Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 29 maja 2015r. stwierdziła u powoda 45% uszczerbek na zdrowiu spowodowany skutkami choroby zawodowej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 03 czerwca 2015r. przyznał powodowi jednorazowe odszkodowanie w wysokości 34065 zł, za stwierdzony uszczerbek na zdrowiu. Nadto w dniu 12 sierpnia 2015r orzeczono trwałą częściową niezdolność do pracy w związku chorobą zawodową.

Pismem z dnia 12 listopada 2015r. powód wezwał pozwaną zapłaty na jego rzecz kwoty 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia za ból, cierpienia fizyczne i psychiczne związane z nabytą chorobą zawodową – pylicą płuc górników kopalń węgla.

Powód cierpi na pylicę górników kopalń węgla, przewlekłą obturacyjną chorobę płuc, nadciśnienie tętnicze, cukrzycę. Dodatkowo występują u niego dolegliwości pourazowe wypadku z 1980r. pod postacią zaburzenia widzenia oka lewego oraz niedosłuchu ucha lewego. Korzystał z tlenoterapii jeszcze przed stwierdzeniem choroby zawodowej w 2015r. Niewydolność układu oddechowego spowodowana jest u niego przewlekłą obturacyjną chorobą płuc niepozostającą w związku przyczynowo – skutkowym z pylicą, gdyż niewydolność oddechowa stwierdzana przy braku zaburzeń wentylacji nie jest związana z pylicą płuc. Uszczerbek na zdrowiu z tytułu pylicy wynosi 20%, gdyż zmianom pyliczym nie towarzyszą zaburzenia wentylacji. Ostatnio przeprowadzone badania wykazały poprawę parametrów badania po wysiłku.

Około 2000 roku u powoda pojawiły się ataki kaszlu. W wyniku przeprowadzonej diagnostyki stwierdzono u niego najpierw, w 2009 przewlekłą obturacyjną chorobę płuc, a później w 2015 roku pylicę płuc. Powód miewa ataki duszności, kaszlu, arytmii serca i korzysta z tlenoterapii.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dwie opinie biegłych z zakresu chorób płuc i przesłuchanie powoda, dokumentację przedłożoną przez powoda, której strona pozwana nie kwestionowała. Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego stojąc na stanowisku, że dwie poprzednie opinie sporządzone na potrzeby niniejszego postępowania pozwalają na wydanie rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu.

Zdaniem Sądu Rejonowego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd wskazał, że powód dochodził zadośćuczynienia opartego na przepisach art. 445 k.c. w związku z art. 435 k.c. Zadośćuczynienie wynikające z art. 445 § 1 k.c. ma charakter kompensacyjny w stosunku do jednorazowego odszkodowania należnego pokrzywdzonemu pracownikowi z „ustawy wypadkowej” i może być ono zasądzone tylko wówczas, gdy suma jednorazowego odszkodowania jest nieadekwatna do doznanej przez poszkodowanego szkody przy uwzględnieniu granic odpowiedzialności osoby odpowiedzialnej za szkodę.

Odpowiedzialność deliktowa pozwanej opiera się na zasadzie ryzyka - art. 435 §1 kc. Od tej odpowiedzialności strona pozwana mogłaby się uwolnić tylko w razie zaistnienia wymienionych w powołanym przepisie okoliczności egzoneracyjnych, tj. siły wyższej, winy poszkodowanego, stanowiącej wyłączną przyczynę szkody oraz winy osoby trzeciej, za którą zakład nie odpowiada. Te przesłanki w niniejszej sprawie nie wystąpiły.

Podstawa odpowiedzialności strony pozwanej była bezsporna. Bezsporny również był związek przyczynowy pomiędzy warunkami pracy u pozwanej, a stwierdzoną chorobą zawodową. Powód na skutek warunków pracy u strony pozwanej doznał uszczerbku na zdrowiu.

Art. 445 kc przewiduje, że Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Źródłem krzywdy jest uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia, który w niniejszej sprawie miał mieć związek z warunkami pracy u strony pozwanej.

Pojęcie krzywdy o którym mowa w art. 445 kc, obejmuje zarówno cierpienie fizyczne, a więc ból i inne dolegliwości jak i cierpienia psychiczne, czyli negatywne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała, czy rozstroju zdrowia. Celem zadośćuczynienia jest przede wszystkim złagodzenie tych cierpień.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy, a przede wszystkim opinie biegłego z zakresu chorób płuc lek. A. B. oraz biegłego z zakresu chorób zawodowych układu oddechowego R. S., w ocenie Sądu w pełni potwierdziły, że u powoda występuje schorzenie zawodowe – pylica płuc, która jednakże w jego przypadku istnieje tylko pod postacią zmian w rtg; natomiast nie ma wpływu na zaburzenia wentylacji oraz układu oddechowego.

Opisywane przez powoda dolegliwości w postaci kaszlu, duszności, szybkiej męczliwości i, pocenia są związane ze schorzeniem samoistnym, to jest przewlekłą obturacyjną chorobą płuc. W takiej sytuacji brak jest podstaw do stwierdzenia związku przyczynowego w rozumieniu art. 361 k.c. pomiędzy schorzeniem zawodowym – pylicą płuc, a subiektywnymi dolegliwościami powoda, Ponadto zgodnie z opinią biegłego R. S. prognozy na przyszłość w związku ze schorzeniem zawodowym u powoda są dobre i brak jest podstaw do wnioskowania o możliwości szybkiego pogorszenia się stanu zdrowia powoda, zwłaszcza w sytuacji braku czynnika wywołującego pylicę płuc – pyłu kamiennie – węglowego. Powód od 1981r. przebywa na emeryturze i nie ma kontaktu z pyłem górniczym. W związku z powyższym Sąd uznał, że rokowania na przyszłość w zakresie pylicy płuc są dobre.

Zadośćuczynienie ma charakter uzupełniający w stosunku do świadczeń przyznanych poszkodowanemu z ubezpieczenia społecznego, to w tym przypadku jednorazowe odszkodowanie otrzymane przez powoda z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 34 065 zł. kompensowało doznaną krzywdę. W ocenie Sądu na żadnym etapie postępowania powód nie wykazał istnienia na jego osobie takiej niewyrównanej szkody, wobec czego brak było podstaw do przyznawania mu zadośćuczynienia, które ma charakter fakultatywny i uzupełniający, co jak wcześniej wskazano wynika wprost z treści art. 445 k.c.

Zdaniem Sądu stwierdzony u powoda przez biegłych na potrzeby niniejszego postępowania 20% uszczerbek na zdrowiu nie dawał podstaw do rekompensaty w postaci zasądzenia na rzecz powoda zadośćuczynienia pieniężnego w kwocie 20.000 zł, albowiem natężenie krzywdy (szkody na osobie), w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. zależy od zindywidualizowanych kryteriów i od okoliczności danego konkretnego przypadku mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy przez konkretnego poszkodowanego. Nie bez znaczenia był przy tym fakt, że biegli sporządzający opinię na potrzeby niniejszego postępowania wskazali, że uszczerbek na zdrowiu powoda z tytułu choroby zawodowej pylicy płuc wynosi 20%.

Skoro powód nie wykazał krzywdy ponad wypłacone mu jednorazowe odszkodowanie z ubezpieczenia społecznego w kwocie 34065 zł, to Sąd uznał, że brak było podstaw do uwzględnienia roszczeń z pozwu i oddalił powództwo.

Na zasadzie art. 102 k.p.c. w związku z art. 97 ustawy o kosztach sądowych.

Powód zaskarżył wyrok w części oddalającej powództwo do kwoty 10000 złotych. Zarzucił naruszenie :

- art. 286 k.p.c. w związku z art. 227, 232 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego pulmonologa

art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, dokonanie oceny materiału w sposób dowolny, jednostronny, na niekorzyść powoda

Wskutek błędnej oceny dowodów doszło do naruszenia prawa materialnego, a to art.

445 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, że w przypadku powoda odpowiednią sumą zadośćuczynienia była kwota jednorazowego odszkodowania.

Domagał się dopuszczenia dowodu z opinii kolejnego biegłego z zakresu chorób płuc, bowiem nie zgadzał się ze stanowiskiem Sądu, że pomiędzy przewlekłą obturacyjną chorobą płuc, a pylicą płuc nie ma związku przyczynowego. Zwrócił uwagę, że biegli nie uzasadnili swojego stanowiska w tym zakresie oraz nie wyjaśnili dlaczego uszczerbek na zdrowiu wynosi, ich zdaniem, 20%. Oddalając wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego sąd oprął swoje rozstrzygnięcie na błędnym założeniu,.

Sąd oddalając powództwo bezzasadnie przyjął, że rokowania nie są złe i nie wziął pod uwagę że pylica płuc jest chorobą nieuleczalną. Powód utracił zdolność do pracy zgodnej z kwalifikacjami, skoro został uznany za osobę częściowo niezdolną do pracy w związku z chorobą zawodową.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Jej zdaniem wyrok jest prawidłowy. Zadaniem biegłych było ustalenie dolegliwości spowodowanych skutkami choroby zawodowej i opinie dotyczyły tych kwestii. Nadto, sbiegli ustalili, że skutki choroby zawodowej nie powodują dolegliwości ze strony układu oddechowego i rokowania nie są złe. Opinie należy uznać je za przekonujące. Apelacja stanowi polemikę z argumentacją Sądu I instancji i nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego pumonologa uznając, że przeprowadzenie tego dowodu doprowadzi do nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu, bowiem sprawa dojrzała do rozstrzygnięcia na podstawie dowodów przeprowadzonych przez Sąd I instancji. Ustalono wszystkie fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Nie doszło do naruszenia art. 227 k.p.c.

Biegli z zakresu chorób płuc wyjaśnili dlaczego przyjęli 20% uszczerbek na zdrowiu, chociaż nie to było przedmiotem opinii. Miało to jednak znaczenie dla ustalenia rozmiaru krzywdy. Biegli zgodnie uznali, że w czasie badania przed organem rentowym doszło do zawyżenia istniejącego u powoda uszczerbku na zdrowiu przez komisję lekarską ZUS. Lekarz orzecznik ZUS również był zdania, że uszczerbek ten wynosił 20%. Z wyników badań wynika, że pylica płuc nie doprowadziła do zaburzeń wentylacji i wszystkie dolegliwości fizyczne, które powód odczuwa ze strony układu oddechowego są następstwem samoistnego schorzenia, a to POChP a pylica płuc poza zmianami radiologicznymi nie daje innych objawów. Tym samym przyjąć należało, że powód nie wykazał cierpień fizycznych spowodowanych chorobą zawodową.

Sąd zgadza się z twierdzeniem apelującego, że opinia ma dotyczyć określonego przypadku, a nie odnosić się do ogółu, ale twierdzenie o braku związku przyczynowego pomiędzy obydwooma schorzeniami układu oddechowego, a to pylicą płuc i POChP wynika z wiedzy medycznej i doświadczenia biegłych specjalistów chorób płuc i odnosi się do każdego takiego przypadku, w tym również do powoda

Należy również zgodzić się z biegłymi, że rokowania w przypadku powoda nie są złe. Wskazują na to wyniki badań, które w czasie postępowania a sądowego uległy poprawie.

Sąd I instancji nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów. Nie doszło do naruszenia art. 233 k.p.c.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonane w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. Traktuje je jak własne.

Podstawą żądania z art. 445 k.c. jest doznana krzywda niemajątkowa w postaci ujemnych przeżyć związanych z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi pokrzywdzonego, wynikająca z doznanego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Cierpienia fizyczne odczuwane przez powoda nie wynikają z następstw choroby zawodowej.

Wielkość zadośćuczynienia zależy od oceny całokształtu okoliczności dokonanej przez Sąd w toku postępowania, w tym rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości czy nieodwracalności skutków uszkodzenia ciała, wieku poszkodowanego oraz wpływu choroby na życie osobiste i zawodowe charakteru. Zdaniem Sądu, wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego dają podstawę do stwierdzenia, że ustalona choroba zawodowa nie miała istotnego wpływu na życie powoda, bowiem nie doszło do pogorszenia stanu zdrowia.

Dla oceny wysokości zadośćuczynienia istotna bywa utrata możliwości zarobkowych powoda. Nie można podzielić stanowiska apelującego, że wskutek choroby zawodowej utracił on zdolność do pracy. Powód urodził się w (...) roku, a chorobę zawodową rozpoznano u niego w wieku 76 lat. W tym wieku nie byłby zdolny do pracy górnika, nawet, gdyby nie występowały u niego schorzenia układu oddechowego. S. S. nie pracuje w zawodzie od ponad 37 lat. W związku tym nie można upatrywać krzywdy w utracie zdolności do pracy. Nie można również pomijać okoliczności, że na zaliczenie powoda do osób częściowo niezdolnych do pracy miał wpływ ustalony w organie rentowym uszczerbek na zdrowiu.

Powód w niniejszej sprawie dochodził zadośćuczynienia za cierpienia fizyczne i psychiczne spowodowane skutkami choroby zawodowej. Okazało się, że odczuwane dolegliwości nie mają związku z pylicą płuc. Powód otrzymał jednorazowe odszkodowanie w wysokości zawyżonej o kwotę znacznie wyższą od dochodzonej w niniejszym postępowaniu. Wprawdzie określił żądanie zadośćuczynienia ponad otrzymaną kwotę 34 064 zł, ale krzywda została skompensowana w całości poprzez wypłatę świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Sąd w tym zakresie również podziela stanowisko Sądu Rejonowego.

Apelację jako bezpodstawną należało oddalić na podstawie art. 385 k.p.c.

Sąd II instancji nie znalazł podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt 4, § 9 pkt 5 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater (-) SSO Teresa Kalinka (spr.) (-) SSO Grzegorz Tyrka

Sędzia Przewodniczący Sędzia